

ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ
(«ΚΑΛΛΙΠΟΣ+»)

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Ι
Γενικά στοιχεία για το Έργο ΚΑΛΛΙΠΟΣ+

Έκδοση Εγγράφου: 1.0

Κενή σελίδα

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	iii
Συνοτομογραφίες & Ακρωνύμια.....	iv
1. Αντικείμενο / Σύντομο ιστορικό / Φορείς και πλαίσιο υλοποίησης Έργου	1
2. Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα – Αναμενόμενα αποτελέσματα Έργου	2
3. Θεματικές Περιοχές – Προϋπολογισμός – Προσκλήσεις	4
4. Θεσμικό πλαίσιο Έργου (Νόμοι, Αποφάσεις, Κανονισμοί)	6
5. Ορισμοί - Είδη Συγγραμμάτων, στο πλαίσιο του παρόντος Έργου.....	7
5.1 Νέο Σύγγραμμα - Εγχειρίδιο για Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά μαθήματα	7
5.2 Μονογραφία	8
5.3 Βιβλιογραφικός Οδηγός.....	8
5.4 Μαθησιακά αντικείμενα, γενικά	8
5.5 Ηλεκτρονικό-διαδραστικό σύγγραμμα, γενικά.....	9
6. Ρόλοι των Συντελεστών του Έργου	9
6.1 Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης	9
6.2 Επιστημονική Επιτροπή - Θεματικές Επιτροπές	10
6.3 Συγγραφική Ομάδα	11
6.4 Κύριος Συγγραφέας - Συν-συγγραφέας	11
6.5 Λοιποί Συντελεστές επικουρικών εργασιών	11
6.6 Αξιολογητές	11
6.7 Μητρώο Μελών και Διαχείριση Προτάσεων (ΜηΜεΔιΠ).....	12

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

CC	Creative Commons
EPUB	Electronic Publication
HTML	HyperText Markup Language
PDF	Portable DocumentFormat
ΑΕ	Ανώνυμη Εταιρεία
ΑΕΙ	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΑΠ	Αριθμός Πρωτοκόλλου
ΑΣΕΙ	Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΔΕΠ	Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό
ΕΔΕΙΑ	Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού
ΕΔΙΠ	Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό
ΕΕΠ	Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
ΕΕΣΑ	Επιστημονική Επιτροπή Συντονισμού και Αξιολόγησης
ΕκΔιΒιΜ	Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
ΕΛΚΕ	Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
ΕΜΠ	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΤΕΠ	Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό
ΘΕ	Θεματική Επιτροπή
ΘΠ	Θεματική Περιοχή / Θεματική Πρόσκληση
ΚΟΥ	Κεντρική Ομάδα Υλοποίησης
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜηΜεΔιΠ	Μητρώο Μελών και Διαχείρισης Προτάσεων
ΝΠΔΔ / ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου / Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
ΠΣ	Πρόγραμμα Σπουδών
ΣΕΑΒ	Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
ΤΠΥ	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών
ΥΠΑΙΘ	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

1. Αντικείμενο / Σύντομο ιστορικό / Φορείς και πλαίσιο υλοποίησης Έργου

Το νέο Έργο, ΚΑΛΛΙΠΟΣ+, έχει ως αντικείμενο τη συγγραφή **οκτακοσίων (800) νέων ακαδημαϊκών συγγραμμάτων ανοικτής πρόσβασης**, διατιθέμενων μέσα από το ψηφιακό Αποθετήριο ΚΑΛΛΙΠΟΣ (<https://repository.kallipos.gr/>) με άδειες Creative Commons (CC). Το Έργο εντάχθηκε στο ΠΔΕ 2020¹ με κωδικό 2020ΣΕ54600000 με την υπ' αριθμ. 38658/14.4.2020 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ως συνέχεια του έργου της ΣΑΕ 245/8 με κωδικό 2012ΣΕ24580020 (MIS 374878) του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ.

Δηλαδή, αποτελεί την επέκταση της Δράσης «ΚΑΛΛΙΠΟΣ - Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα» (<https://www.kallipos.gr/el/>), που ήταν συγχρηματοδοτούμενη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων [ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (ΕΚΔιΒιΜ) του ΕΣΠΑ 2007-2013²], με φορείς Υλοποίησης και Λειτουργίας το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τον Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) και το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ).

Στο πρώτο στάδιο υλοποίησης του Έργου (2013-2015) δημιουργήθηκαν περισσότερα από πεντακόσια (~520) ανοικτά ηλεκτρονικά συγγράμματα, προερχόμενα από οριζόντιες συνεργασίες των Δικαιούχων [μελών ΔΕΠ από ΑΕΙ εσωτερικού/εξωτερικού, Ειδικών Επιστημόνων (κατόχων Διδακτορικού), Ερευνητών κλπ.]. Το περιεχόμενό τους είναι θεματικά συναφές προς τα γνωστικά αντικείμενα / επιστημονικές ειδικεύσεις των προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών (ΠΣ) των ΑΕΙ/ΑΣΕΙ, και εμφανίζεται σε δύο (2) μορφές: PDF (για εκτύπωση) και EPUB [έκδοση 3, για ψηφιακούς αναγνώστες (e-readers)· υποστηρίζει HTML 5, πολυμέσα και διαδραστικότητα, περισσότερες γλώσσες, προσβασιμότητα από ΑμΕΑ κλπ., ενώ διαβάζεται online, μέσω κατάλληλου λογισμικού].

Τα ως άνω συγγράμματα προσφέρονται δωρεάν από το ομώνυμο Αποθετήριο (πλατφόρμα) Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων (βλ. παραπάνω) και είναι ελεύθερα διαθέσιμα -με ανοικτές άδειες CC- σε όλους, για εκπαιδευτική χρήση (μελέτη/μάθηση, αξιοποίηση σε διδασκαλία/συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού, επιλεκτική ή/και συνολική εκτύπωση κλπ.)· είναι προσβάσιμα μέσα από σταθερούς ή φορητούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές, tablets, smartphones, καθώς και από ειδικές συσκευές ανάγνωσης. Επιπλέον,

¹ Η ένταξη του νέου Έργου έγινε με αναφορά στον Νόμο 4635/2019, Άρθρο 122 για την επιλεξιμότητα των δαπανών του.

² Βλ. <http://www.edulll.gr/?p=13363#more-13363>

έχοντας καταχωριστεί -ως ηλεκτρονικά βιβλία με ISBN- στους καταλόγους της Υπηρεσίας ΕΥΔΟΞΟΣ, παρέχονται ως εναλλακτικά των έντυπων συγγραμμάτων του ΕΥΔΟΞΟΥ, αφού επιλεγούν από τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ/ΑΣΕΙ ως πρόσθετο διδακτικό υλικό για τους φοιτητές τους.

Το Έργο ΚΑΛΛΙΠΟΣ+ υλοποιείται και στο δεύτερο στάδιο από τον ΕΛΚΕ ΕΜΠ και το Παράρτημα του ΣΕΑΒ στο ΕΜΠ (Μονάδα Εκδόσεων), ενώ Φορέας Λειτουργίας (και κάτοχος των δικαιωμάτων του υλικού που θα παραχθεί) παραμένει ο ΣΕΑΒ. Στο παρόν στάδιο, Φορέας Χρηματοδότησης του Έργου είναι το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ) μέσω του Εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Σημείωση: Η υλοποίηση του Έργου εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο ΕΜΠ (Απόφαση 5.5.2020), καθώς και από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης (ΕΕΔ) του ΕΛΚΕ ΕΜΠ (Φορέα υλοποίησης) στις 5.6.2020, με ομόφωνη απόφαση.

2. Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα – Αναμενόμενα αποτελέσματα Έργου

Το Έργο ΚΑΛΛΙΠΟΣ+ αποσκοπεί στον περαιτέρω εμπλουτισμό του ομώνυμου Αποθετηρίου Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων με νέο ψηφιακό επιστημονικό περιεχόμενο [οκτακόσια (800) νέα ηλεκτρονικά συγγράμματα ανοικτής πρόσβασης], αφού προηγηθούν τα εξής: α. δημοσίευση ανοικτών Θεματικών Προσκλήσεων για υποβολή Προτάσεων συγγραφής, β. υποβολή Προτάσεων από Συγγραφικές Ομάδες (οι οποίες θα απαρτίζονται από μέλη ΔΕΠ ΑΕΙ/ΑΣΕΙ, Δδάκτορες και άλλους Επιστήμονες συναφούς γνωστικού υπόβαθρου), γ. αξιολόγηση των Προτάσεων από ειδικούς Αξιολογητές (μέλη ΔΕΠ ΑΕΙ/ΑΣΕΙ), δ. ανάθεση έργου συγγραφής για όσες Προτάσεις προκριθούν.

Γενικά, το προς υλοποίηση Έργο κατ' αρχήν εναρμονίζεται με τις ευρωπαϊκές/διεθνείς εκπαιδευτικές πολιτικές για τη δημιουργία/συγκέντρωση/εμπλουτισμό του δημόσια χρηματοδοτούμενου επιστημονικού περιεχομένου αφενός, και την υποχρεωτική παροχή του με ελεύθερη πρόσβαση, σε όλους, παντού και οποτεδήποτε, αφετέρου. Μάλιστα, λόγω της δυσχερούς οικονομικής συγκυρίας και των ραγδαίων κοινωνικοπολιτικών μεταβολών, απόρροια της συνεχιζόμενης υγειονομικής κρίσης, προβάλλει πιο επιτακτικό από ποτέ το αίτημα για άμεση και χωρίς κόστος πρόσβαση σε επιστημονική γνώση αξιολογημένη, έγκυρη, συνεχώς ανανεούμενη και ανοικτή σε όλους.

Επιπρόσθετα, τα **διδασκτικά και μαθησιακά οφέλη** δημιουργίας και υιοθέτησης ανοικτού εκπαιδευτικού περιεχομένου είναι πολλαπλά: μέσω της χρήσης ανοικτών ψηφιακών συγγραμμάτων **βελτιώνεται η ποιότητα σπουδών** για το σύνολο των φοιτητών/διδασκομένων/εκπαιδευομένων, δεδομένου ότι όλοι οι προηγούμενοι, και όχι μόνο, επωφελούνται από την **άμεση και δωρεάν πρόσβαση σε ποιοτικό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, χωρίς περιορισμούς, χωροχρονικούς, οικονομικούς κλπ.** Μάλιστα, **διευκολύνεται και η εκπαίδευση** ατόμων που ανήκουν σε **ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, όπως σε ομάδες -φοιτητών ή/και ευρύτερου κοινού- με ειδικές ανάγκες**³.

Παράλληλα, σημαντικά θα είναι τα **οικονομικά οφέλη** που θα προκύψουν από την αύξηση του περιεχομένου της Υπηρεσίας ΚΑΛΛΙΠΟΣ, λαμβάνοντας υπόψη ότι, **με την ολοκλήρωση του παρόντος Έργου, το Αποθετήριο ΚΑΛΛΙΠΟΣ θα περιέχει, κατά προσέγγιση, 1.400 ψηφιακά συγγράμματα.** Ο ως άνω αριθμός ανοικτών συγγραμμάτων αντιστοιχεί στο 10% περίπου των ενεργών τίτλων της Υπηρεσίας ΕΥΔΟΞΟΣ και, με την προϋπόθεση ότι θα προτείνονται ως κύρια συγγράμματα, τουλάχιστον στα μαθήματα που διδάσκουν οι Συγγραφείς τους, **η εξοικονόμηση που θα επιτευχθεί μπορεί να υπερβεί το 5% της σημερινής ετήσιας δαπάνης** για τα συγγράμματα του ΕΥΔΟΞΟΥ.

Περαιτέρω, αφενός με τα Έργα ΚΑΛΛΙΠΟΣ και ΚΑΛΛΙΠΟΣ+, αφετέρου με συναφείς Δράσεις ανοικτότητας (Ανοικτά Μαθήματα / OpenCourses), η **Ελλάδα αποδεικνύεται πρωτοπόρα** σε πεδία όπως **Ανοικτή Εκπαίδευση / Αποθετήρια Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων / Ανοικτά Συγγράμματα / Ανοικτό Περιεχόμενο / Ανοικτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές / Ανοικτή Επιστήμη** κλπ., δηλαδή σε ό, τι προάγει και προάγεται από την **Ανοικτή Πρόσβαση.**

Η **ανοικτότητα** άλλωστε χαρακτηρίζεται και από την **πολλαπλασιαστική ισχύ** της. Έτσι τα ανοικτά συγγράμματα χρησιμοποιούνται επιπλέον σε/από: **α. συναφή μαθήματα** πολλών άλλων Τμημάτων Προπτυχιακών Σπουδών (πλέον των Τμημάτων των Συγγραφέων τους), **β. Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών** (στους φοιτητές των ΜΠΣ δεν παρέχονται συγγράμματα), **γ. Διά Βίου Μαθαίνοντες και εργαζόμενους απόφοιτους** που επικαιροποιούν τις γνώσεις τους. Ας σημειωθεί ότι τα εν λόγω συγγράμματα αποτελούν (και σήμερα) την κύρια πηγή για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού σε μορφότυπους κατάλληλους για εντυπο-ανάπηρους φοιτητές (έργο AMELIB).

³ Πχ. Τα ηλεκτρονικά βιβλία προσφέρουν δυνατότητες εξατομίκευσης της παρουσίασης του περιεχομένου τους (βλ. φωνητική ανάγνωση), σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των χρηστών τους.

Όπως έχει αποδείξει και η διεθνής εμπειρία από ανάλογα, συνεργατικά/οριζόντια Έργα, η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η ελεύθερη/δωρεάν πρόσβαση σε ανοικτό ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, υψηλής ποιότητας, από επιστήμονες/ερευνητές, φοιτητές και καθηγητές, εκπαιδευτικούς φορείς/οργανισμούς κλπ., αναμένεται να επιδράσει θετικά και στην ανάπτυξη της χώρας μας, αναβαθμίζοντας πολλούς τομείς· μεταξύ άλλων, εκσυγχρονίζοντας την Ανώτατη Εκπαίδευση, δημιουργώντας γέφυρες ανάμεσα στην εκπαίδευση και τους χώρους εργασίας, και αμβλύνοντας τις ανισότητες -εκπαιδευτικές, οικονομικές κλπ.- στους κόλπους της ελληνικής κοινωνίας.

3. Θεματικές Περιοχές – Προϋπολογισμός – Προσκλήσεις

Στο Έργο ΚΑΛΛΙΠΟΣ+ υιοθετείται η κατηγοριοποίηση των επιστημονικών ειδικοτήσεων / γνωστικών αντικειμένων σε έξι (6) Θεματικές Περιοχές (ΘΠ) -αντί των πέντε (5) ΘΠ του α' σταδίου του Έργου- ως εξής:

- **Θεματική Περιοχή 1 - I. Μαθηματικά και Πληροφορική**
(Mathematics and Computer Science)
- **Θεματική Περιοχή 2 - II. Φυσικές Επιστήμες και Γεωπονικές Επιστήμες**
(Natural Sciences and Agricultural Sciences)
- **Θεματική Περιοχή 3 - III. Επιστήμες Μηχανικών και Τεχνολογία**
(Engineering and Technology)
- **Θεματική Περιοχή 4 - IV. Ιατρική και Επιστήμες Υγείας, Επιστήμες Ζωής, Βιολογικές Επιστήμες**
(Medicine and Health Sciences, Life Sciences, Biological Sciences)
- **Θεματική Περιοχή 5 - V. Δίκαιο και Κοινωνικές Επιστήμες**
(Law and Social Sciences)
- **Θεματική Περιοχή 6 - VI. Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες**
(Humanities and Arts)

Ορισμένες ΘΠ έχουν αμοιβαία συνάφεια και επικάλυψη, με αποτέλεσμα αντίστοιχα συγγράμματα να μπορούν να ενταχθούν σε περισσότερες από μία (ΘΠ). Πχ. ένα σύγγραμμα Τεχνολογίας Υπολογιστών θα μπορούσε, υπό προϋποθέσεις, να ταξινομηθεί και στη ΘΠ1 και στη ΘΠ3. Ομοίως, ένα σύγγραμμα Βιολογίας θα μπορούσε να ενταχθεί στις Φυσικές Επιστήμες (ΘΠ2), στις Επιστήμες Ζωής (ΘΠ4) ή ακόμα και στη ΘΠ3, αν έχει βαρύνον τεχνολογικό περιεχόμενο (Βιοτεχνολογία). Στις ως άνω περιπτώσεις, οι

αντίστοιχες Προτάσεις συγγραφής μπορούν να υποβληθούν σε οποιαδήποτε από τις συναφείς (των Θεματικών Περιοχών) Θεματικές Προσκλήσεις.

Στο τρέχον/δεύτερο στάδιο του Έργου, διάρκειας τριών ετών (2020-2022), προβλέπονται τέσσερις (4) κατηγορίες συγγραμμάτων: η (ενδεικτική, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΤΔΕ) κατανομή προϋπολογισμού σ' αυτές αποτυπώνεται στον παρακάτω Πίνακα:

Πίνακας 1: Κατηγορίες Συγγραμμάτων και Κατανομή Προϋπολογισμού Έργου

A/A	Κατηγορία Συγγράμματος/ Βιβλίου	Πληθος	Κόστος Συγγραφής ανά βιβλίο	Συνολικό κόστος Συγγραφής	Κόστος Τεχνικής & Γλωσσικής Επιμέλειας ανά βιβλίο	Συνολικό κόστος Τεχνικής & Γλωσσικής Επιμέλειας
α.	Νέα συγγράμματα – εγχειρίδια για Προπτυχιακά & Μεταπτυχιακά μαθήματα	400	€8.100	€3.240.000	€1.500	€600.000
β.	Μεταφράσεις ανοικτών ξενόγλωσσων textbooks	200	€5.500	€1.100.000	€1.500	€300.000
γ.	Μονογραφίες (Νέα συγγράμματα)	150	€7.000	€1.050.000	€1.000	€150.000
δ.	Βιβλιογραφικοί Οδηγοί (Νέα συγγράμματα)	50	€5.000	€250.000	€800	€40.000
	ΣΥΝΟΛΑ	800		€5.640.000		€1.090.000

Οι Προσκλήσεις για υποβολή Προτάσεων συγγραφής **προγραμματίζονται από την Επιστημονική Επιτροπή Συντονισμού και Αξιολόγησης (ΕΕΣΑ) του Έργου, χωριστά ανά Θεματική Περιοχή**, ανάλογα με τον διαθέσιμο κάθε φορά προϋπολογισμό και τις ανάγκες σε συγγράμματα. Οι Προσκλήσεις θα είναι **ανοικτές για κάθε ενδιαφερόμενο που θα πληροί τα εκάστοτε θεσπιζόμενα κριτήρια Δικαιούχων**. Θα ορίζεται συγκεκριμένος συνολικός προϋπολογισμός που θα επιμερίζεται στις τέσσερις (4) βασικές κατηγορίες συγγραμμάτων για κάθε Πρόσκληση, ενώ για τις δύο πρώτες κατηγορίες θα μπορεί να διαχωρίζεται περαιτέρω σε **συγγράμματα δύο προτεραιοτήτων: Υψηλής Προτεραιότητας (ΥΠ) και Κανονικής Προτεραιότητας (ΚΠ)**.

Τα μέλη της αρμόδιας Θεματικής Επιτροπής (μέλη της ΕΕΣΑ) θα επιλέγουν Αξιολογητές για την Αξιολόγηση των υποβαλλόμενων κάθε φορά Προτάσεων με συγκεκριμένες διαδικασίες, οι οποίες προβλέπονται στο εγκεκριμένο ΤΔΕ και θα εξειδικευτούν περισσότερο στον **Οδηγό Εφαρμογής και Διαχείρισης του Έργου** (υπό διαμόρφωση).

4. Θεσμικό πλαίσιο Έργου (Νόμοι, Αποφάσεις, Κανονισμοί)

1. Σύσταση Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, άρθρο 17 του Ν. 3404/2005, ΦΕΚ Α 260/17.10.2005.
2. Βιβλιοθήκες – Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, άρθρο 48 του Ν. 4009/2011 («Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων»), ΦΕΚ Α 195/06.09.2011.
3. Προγραμματική Συμφωνία για τη Σύσταση του «Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών» - Επικαιροποίηση **03.2020**.
4. ΠΔ 432/1981 «Περί συστάσεων Ειδικών Λογαριασμών Αξιοποίησης Κονδυλίων για εκτέλεση ερευνητικών έργων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας», όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ ΚΑ/679 (ΦΕΚ 826/Β/22.08.1996), που κυρώθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3794/2009 (ΦΕΚ Α 156/2009) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 του Ν. 3848/2010 (ΦΕΚ Α 71/2010).
5. Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/08.12.2014) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Ν. 4386/2016 (ΦΕΚ 83/Α/11.05.2016) «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
7. Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/ Α/04.08.2017) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».
8. Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του ΕΜΠ⁴ και Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΕΜΠ.
9. Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΣΕΑΒ για τη συνέχιση του Έργου ΚΑΛΛΙΠΟΣ - **08.06.2018**.
10. Απόφαση της 88ης Συνόδου Πρυτάνεων για τη Δράση ΚΑΛΛΙΠΟΣ – **13.07.2018**.
11. Ένταξη του Έργου «ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΚΑΛΛΙΠΟΣ+» στο ΠΔΕ του Υπουργείου Παιδείας με τη Συλλογική Απόφαση Ε546 ΤΡΟΠ.0 / **21.05.2019** του ΥΠΟΙΑΝ⁵.
12. Επανεένταξη του ως άνω Έργου ώστε να ισχύσουν οι διατάξεις του νέου αναπτυξιακού νόμου Ν.4635/2019, Άρθρο 122⁶.
13. **08.05.2020** Απόφαση Συγκλήτου ΕΜΠ για έγκριση του Έργου ΚΑΛΛΙΠΟΣ+.

⁴ <https://www.elke.ntua.gr/elke-description/odigos-xrimatodotisis/>

⁵ <https://diavgeia.gov.gr/decision/view/%CE%A9%CE%91%CE%A8%CE%9A465%CE%A7%CE%998-%CE%94%CE%9D%CE%A7>.

⁶ Κωδ. Έργου 2020ΣΕ5460000 – Ανάρτηση ΣΑΕ ([πατήστε εδώ](#)).

14. 5/6/2020 Απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης ΕΛΚΕ ΕΜΠ περί έναρξης του Έργου ΚΑΛΛΙΠΟΣ+.
15. 21/7/2020 Απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης ΕΛΚΕ ΕΜΠ περί έγκρισης του προϋπολογισμού του Έργου με Κωδ60/020100.
16. 28/7/2020 Άρθρο 27 Ν. «Εκσυγχρονισμός της ιδιωτικής εκπαίδευσης και άλλες επείγουσες διατάξεις», για τη Χρηματοδότηση του Έργου ΚΑΛΛΙΠΟΣ+ από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ⁷.
17. 24/8/2020 απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ.

5. Ορισμοί - Είδη Συγγραμμάτων, στο πλαίσιο του παρόντος Έργου

5.1 Νέο Σύγγραμμα - Εγχειρίδιο για Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά μαθήματα

Σύγγραμμα/Βιβλίο που καλύπτει κατά το δυνατόν ολόκληρη ή το μεγαλύτερο μέρος από την ύλη ενός εξαμηνιαίου Προπτυχιακού/Μεταπτυχιακού μαθήματος με διακριτό γνωστικό αντικείμενο που διδάσκεται σε ένα ή περισσότερα Τμήματα των ΑΕΙ/ΑΣΕΙ· ειδικότερα, το περιεχόμενό του αντιστοιχεί σε διδακτέα ύλη μαθημάτων τρίωρης ή τετράωρης εβδομαδιαίας διδασκαλίας των ΑΕΙ/ΑΣΕΙ, όπως καθορίζεται στον Οδηγό Σπουδών σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών του οικείου Τμήματος των ΑΕΙ/ΑΣΕΙ. Το ως άνω βιβλίο είτε αποτελεί το μόνο προτεινόμενο εγχειρίδιο για τη διδασκαλία του μαθήματος είτε εντάσσεται σε κατάλογο βιβλίων που χρησιμεύουν ως πρόσθετο διδακτικό υλικό, και ενώ απευθύνεται κυρίως σε προπτυχιακούς/μεταπτυχιακούς φοιτητές, παράλληλα θα μπορεί να αξιοποιηθεί και από άλλους χρήστες, όπως ερευνητές, διά βίου μαθαίνοντες κλπ.

5.2 Μετάφραση (στην ελληνική) ανοικτού ξενόγλωσσου συγγράμματος (textbook) ή/και σύνθεση από περισσότερες πηγές ανοικτού περιεχομένου

Πρόκειται για **συγγράμματα/βιβλία τα οποία θα προέλθουν από τη μετάφραση ξενόγλωσσων συγγραμμάτων που διατίθενται με κάποια από τις Άδειες Ανοικτού Περιεχομένου** (πχ. Creative Commons) και επιτρέπουν τη δημιουργία παράγωγων έργων όπως οι μεταφράσεις. Η **θεματολογία** των συγκεκριμένων βιβλίων πρέπει να είναι

⁷ <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/bbb19498-1ec8-431f-82e6-023bb91713a9/11340457.pdf>

σχετική / να καλύπτει τη διδασκαλία ενός Προπτυχιακού/Μεταπτυχιακού μαθήματος. Επιπλέον, η **επιλογή των συγγραμμάτων/βιβλίων προς μετάφραση** θα προκύπτει είτε από τη λίστα των Προτάσεων του Έργου είτε από Προτάσεις των Συγγραφικών Ομάδων. Σε περίπτωση Προτάσεων από Συγγραφικές Ομάδες με αντικείμενο τη μετάφραση του ίδιου βιβλίου θα λαμβάνονται υπόψη κριτήρια όπως ο χρόνος υποβολής της Πρότασης ή/και ολοκλήρωσης των εργασιών, η σύνθεση της Συγγραφικής Ομάδας κλπ. ή θα προτείνεται η συνεργασία μεταξύ των μελών τους.

5.2 Μονογραφία

Η επιστημονική μελέτη στην οποία ο Συγγραφέας πραγματεύεται **ένα μόνο θέμα, κατά τρόπο πλήρη, ολοκληρωμένο και διεξοδικό**. Το θέμα της είναι ειδικό, αποσπασμένο από τη συνάφειά του. Μπορεί να είναι ειδικό αντικείμενο/πρόβλημα, αρκεί η **ανάπτυξη του θέματος να είναι πλήρης, ολόπλευρη και εξαντλητική**· να μην αφήνει δηλαδή κενά ή/και ανεξέταστα σημεία.

5.3 Βιβλιογραφικός Οδηγός

Κατάλογος με βιβλιογραφικές αναφορές σε άρθρα, βιβλία, ιστοσελίδες και άλλες πηγές που αφορούν ένα γνωστικό πεδίο και είναι καθοριστικές για τη διαμόρφωσή του. Ο κατάλογος ιεραρχείται ως προς τησημαντικότητα και τη χρονολογία κάθε βιβλιογραφικής πηγής, ενώ ακολουθεί εκτενής έκθεση που περιγράφει και αναλύει κάθε πηγή (άρθρο/βιβλίο κλπ.), ώστε ο αναγνώστης να αντιληφθεί το περιεχόμενό της, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της, και πώς αξιολογείται η εν λόγω πηγή σε σχέση με τις άλλες πηγές του ίδιου πεδίου. Περιλαμβάνει (ενδεικτικά):

- *Σημασία /συνεισφορά μιας εργασίας στη βιβλιογραφία του πεδίου*
- *Προτιμήσεις/Τάσεις/(ενδεχόμενη)Μεροληπτική στάση συγγραφέα*
- *Προσόντα του συγγραφέα*
- *Ακρίβεια των πληροφοριών της πηγής*
- *Περιορισμοί ή σημαντικές παραλείψεις*
- *Σύγκριση με άλλες εργασίες στο υπό διερεύνηση θέμα*

5.4 Μαθησιακά αντικείμενα, γενικά

Με τον όρο μαθησιακό αντικείμενο νοείται μία **αυτοτελής οντότητα εκπαιδευτικού περιεχομένου που έχει σχεδιαστεί για να μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί και εύκολα να ενσωματωθεί σε διαφορετικά περιβάλλοντα ή μορφές διδασκαλίας**. Ως

παραδείγματα επαναχρησιμοποιήσιμων ψηφιακών πόρων αναφέρονται: *εικόνες, χάρτες, γραφήματα/σχεδιαγράμματα, πίνακες, αρχεία βίντεο και ήχου, προσομοιώσεις με διαδραστικό περιεχόμενο και άλλες εφαρμογές, όλα επισημειωμένα ή τεκμηριωμένα με κατάλληλα μεταδεδομένα.* Το περιεχόμενο των κεφαλαίων των βιβλίων πρέπει να οργανώνεται, στο μέτρο του δυνατού, σε μορφή τέτοια που να πλησιάζει στην έννοια του μαθησιακού αντικειμένου, δηλαδή στην έννοια μιας αυτοτελούς εκπαιδευτικής ενότητας, εύκολα επαναχρησιμοποιήσιμης.

5.5 Ηλεκτρονικό-διαδραστικό σύγγραμμα, γενικά

Η ηλεκτρονική-διαδραστική μορφή του βιβλίου (σε σχέση με την έντυπη) **χαρακτηρίζεται από νέα λειτουργικά χαρακτηριστικά**, με κυριότερα **τα εξής:**

- Χρήση σύγχρονων προτύπων για τη **συμβατότητα με ηλεκτρονικούς αναγνώστες** (EPUB 2,3).
- **Ήχο και βίντεο** σε ποικίλες μορφές και για διάφορες λειτουργίες.
- **Προσομοιώσεις** (απλές ή με παραμέτρους οι οποίες ορίζονται από τον χρήστη).
- **Υπερσύνδεσμοι** που παραπέμπουν σε άλλο σημείο του βιβλίου, επεξηγηματικά άρθρα ή άλλο υλικό από εξωτερική πηγή (**hyperlinks**).
- **Εισαγωγή σχολίων, επιπρόσθετου υλικού**, αξιολόγησης των πηγών και αλληλεπίδρασης με άλλους ηλ. αναγνώστες.
- **Εισαγωγή, λήψη, διαμοιρασμός επισημειώσεων (annotation)**, χρήση ενσωματωμένου λεξικού και επεξήγηση όρων.
- **Διασύνδεση με διαδραστικά 3D περιβάλλοντα** ή άλλες εξελιγμένες μορφές επεξήγησης και ανάλυσης της διδασκόμενης ύλης.
- **Διαδραστικές ασκήσεις** για την αξιολόγηση (πχ. σε μορφή flash, javascript, Jupyter notebooks κλπ.).

6. Ρόλοι των Συντελεστών του Έργου

6.1 Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης

Η Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης (ΚΟΥ) παρέχει υποστήριξη για όλα τα Πληροφοριακά Συστήματα που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του Έργου, **στα διάφορα στάδια της εκδοτικής διαδικασίας**, στην τεχνική επεξεργασία συγγραμμάτων, σε νομικά θέματα, σε εξειδικευμένες εργασίες όπως γραφιστική επεξεργασία, τεχνική υποστήριξη λογισμικών κλπ. Παρέχει επίσης συνεχή υπηρεσία αρωγής χρηστών (helpdesk, με

ηλεκτρονική επικοινωνία), και έχει την ευθύνη της ανάρτησης του συγγραφικού υλικού στο Αποθετήριο του Έργου.

6.2 Επιστημονική Επιτροπή - Θεματικές Επιτροπές

Σε επιστημονικό/ακαδημαϊκό επίπεδο, τον συντονισμό του Έργου έχει η **Επιστημονική Επιτροπή Συντονισμού και Αξιολόγησης** (ΕΕΣΑ, ένα είδος **Steering Committee**, κατά το παράδειγμα οργάνωσης επιστημονικών Συνεδρίων / εκδοτικών συνεργασιών) η οποία έχει συγκροτηθεί από έμπειρα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας και με εμπειρία στην παραγωγή και χρήση ανοικτού εκπαιδευτικού υλικού. Ο βασικός ρόλος της **ΕΕΣΑ** είναι:

- i. Η αναγκαία **ιεράρχηση και επιλογή** του προς ανάπτυξη **εκπαιδευτικού υλικού**, με βάση τον εκάστοτε διαθέσιμο προϋπολογισμό, ώστε να καλύπτονται, επαρκώς και ομοιογενώς, κατά το δυνατόν περισσότερα επιστημονικά αντικείμενα.
- ii. Η **Αξιολόγηση** τόσο των Προτάσεων συγγραφής (στην αρχή), όσο και του συγγραφικού υλικού που θα παραχθεί (στο τέλος). Η υψηλή ποιότητα του ανοικτού εκπαιδευτικού υλικού και η καταλληλότητά του για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των ελληνικών ΑΕΙ/ΑΣΕΙ είναι επιδιώξεις πρωταρχικής σημασίας το Έργο.

Οι Θεματικές Επιτροπές (ΘΕ) συγκροτούνται από μέλη και με ευθύνη της ΕΕΣΑ, είναι τουλάχιστον **πενταμελείς** και **καλύπτουν τις έξι (6) ευρείες Θεματικές Περιοχές** που αναφέρονται στην αρχή της ενότητας 3 αυτού του εγγράφου.

Ο **βασικός ρόλος** κάθε ΘΕ, μέσα στο γενικό πλαίσιο της αρμοδιότητας και των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕΣΑ, είναι να: επιμελείται το αντικείμενο και τις προδιαγραφές των Προσκλήσεων, αναζητά και άλλες πηγές ηλεκτρονικών βιβλίων, καταρτίζει τα Μητρώα Αξιολογητών, αναθέτει και εποπτεύει τις Αξιολογήσεις και εκδίδει τα αποτελέσματα για τις χρηματοδοτούμενες Προτάσεις.

Επιπλέον, οι ΘΕ ασχολούνται με την επίλυση των επιστημονικών θεμάτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια συγγραφής των βιβλίων και πραγματοποιούν αξιολογικούς ελέγχους για την ποιότητα του παραγόμενου επιστημονικού υλικού. Τέλος, ένα από τα καθήκοντα των ΘΕ είναι και η επιστημονική επιμέλεια του Θησαυρού Καθιερωμένων Επιστημονικών Όρων στη Θεματική Περιοχή αρμοδιότητάς τους.

Η σύνθεση της κάθε Θεματικής Επιτροπής καλύπτει, στο μέτρο του δυνατού, τα κύρια γνωστικά αντικείμενα / επιστημονικές ειδικεύσεις της οικείας Θεματικής Περιοχής. Στο **Προσάρτημα II– Επιστημονικές Κατηγορίες** παρέχεται ένας ενδεικτικός **Κατάλογος με τις επιστημονικές ειδικεύσεις** (ανά Θεματική Περιοχή και ανά Θεματικό Πεδίο τους).

6.3 Συγγραφική Ομάδα

Απαρτίζεται από έναν Κύριο Συγγραφέα και (προαιρετικά) από έναν ή περισσότερους Συν-συγγραφείς.

6.4 Κύριος Συγγραφέας - Συν-συγγραφέας

Ο κύριος Συγγραφέας έχει το δικαίωμα να συγκροτήσει μια Συγγραφική Ομάδα και να υποβάλει Πρόταση για τη συγγραφή βιβλίου σε μία από τις ανοικτές Θεματικές Προσκλήσεις του Έργου, σύμφωνα με τους αναφερόμενους σε κάθε Πρόσκληση όρους. Στη συνέχεια, εποπτεύει την πορεία Αξιολόγησης της Πρότασής του, και, εφόσον η Πρόταση εγκριθεί, είναι ο κύριος υπεύθυνος για τη διαχείριση/συντονισμό της Συγγραφικής Ομάδας (κατανομή του προϋπολογισμού, έγκριση δαπανών, δημιουργία περιεχομένου, τεχνικές αποφάσεις κλπ.), καθώς και για την έκδοση και την παράδοση του υλικού του βιβλίου. Σε όλη τη συγγραφική διαδικασία τον συνδράμουν οι Συν-συγγραφείς, καθώς και η Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης και οι Θεματικές Επιτροπές.

6.5 Λοιποί Συντελεστές επικουρικών εργασιών

Οι λοιποί Συντελεστές των επικουρικών εργασιών μπορούν να επιλέγονται από την ΚΟΥ του Έργου (με πρόταση του Συγγραφέα) για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε τομείς όπως γλωσσική επιμέλεια, γραφιστική επεξεργασία και επιμέλεια σελιδοποίησης, μετατροπή του βιβλίου σε ηλεκτρονική μορφή, σύμφωνα με τις ελάχιστες προδιαγραφές, καθώς και (σε) ειδικές τεχνικές εργασίες (πχ. παραγωγή πολυμεσικού ή διαδραστικού περιεχομένου). Καταρχήν, η επιλογή γίνεται μέσα από το ειδικό Μητρώο Συντελεστών του Έργου, ενώ είναι προσδιορισμένο το ανώτατο όριο αμοιβής λοιπών Συντελεστών για κάθε κατηγορία συγγράμματος. Εάν ο Συγγραφέας κρίνει ότι χρειάζεται περισσότερη τεχνική επεξεργασία, κάθε υπέρβαση του εν λόγω ορίου θα πρέπει να καλυφθεί από τον προϋπολογισμό των επικουρικών εργασιών. **Εναλλακτικά**, εφόσον ο Κύριος Συγγραφέας δεν προτείνει ο ίδιος τους λοιπούς Συντελεστές, παραδίδει το υλικό του στην προ-τελική μορφή του στην ΚΟΥ του Έργου, οπότε η απαραίτητη επεξεργασία του υλικού διεκπεραιώνεται από τον Ανάδοχο (ή τους Αναδόχους) του σχετικού Υπο-έργου (ΥΕ3).

6.6 Αξιολογητές

Οι Θεματικές Επιτροπές, ως υπεύθυνες για την Αξιολόγηση, ορίζουν έναν τουλάχιστον Αξιολογητή [κατά προτίμηση δύο (2)] σε κάθε πρόταση για συγγραφή ανοικτού ψηφιακού συγγράμματος. Ο Αξιολογητής είναι υπεύθυνος για την Αξιολόγηση -σε

καθορισμένο χρονικό διάστημα και με τους όρους και τις προϋποθέσεις που του υποδεικνύονται από τη ΘΕ- της Πρότασης που του ανατίθεται. Κάθε Αξιολογητής πριν την ανάληψη των καθηκόντων του θα αποστέλλει προς τη Δράση μία υπογεγραμμένη Υπεύθυνη Δήλωση επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή του για την εμπιστευτικότητα και αποκλείοντας ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων. Αξιολογήσεις μπορούν να κάνουν και τα ίδια τα μέλη των ΘΕ, εφόσον το αντικείμενο των Προτάσεων εμπίπτει στο δικό τους γνωστικό πεδίο/αντικείμενο. Μετά την παράδοση ενός συγγράμματος από τους Συγγραφείς του στην ΚΟΥ του Έργου, μπορεί να ανατεθεί και η Αξιολόγηση του παραδοτέου συγγραφικού υλικού σε έναν από τους Αξιολογητές της Πρότασης που υποβλήθηκε για το εν λόγω σύγγραμμα.

6.7 Μητρώο Μελών και Διαχείριση Προτάσεων (ΜηΜεΔιΠ)

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο Έργο είναι η εγγραφή όλων των Συντελεστών δημιουργίας ενός ψηφιακού συγγράμματος στο ηλεκτρονικό Μητρώο του Έργου. Ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκει κάθε ενδιαφερόμενος, διαφοροποιούνται τόσο τα ζητούμενα στοιχεία όσο και ο τρόπος πιστοποίησης. Αναλυτικές οδηγίες παρατίθενται στο **Προσάρτημα VI – Οδηγίες εγγραφής στο Μητρώο.**

Επιπλέον, η υποβολή των Προτάσεων, η εποπτεία της εξέλιξης της διαδικασίας, καθώς και η διαχείριση των οικονομικών κάθε προσπάθειας ανάπτυξης ενός ψηφιακού συγγράμματος θα πραγματοποιείται, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό ή/και εξ ολοκλήρου, μέσα από το ηλεκτρονικό σύστημα ΜηΜεΔιΠ.